

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

Л.О. Омелянчик

« ___ » _____ 2023 р.

РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ МИСЛИВСЬКИХ РЕСУРСІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовки бакалаврів

(назва освітнього ступеня)

денної (очної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

Спеціальності 205 Лісове господарство

(шифр, назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні
ресурси

(назва)

Укладач Максименко М.Л., ст. викладач

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено на засіданні
кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Ухвалено науково-методичною радою
біологічного факультету

Протокол № ___ від «___» _____ 2023
р.

Протокол № ___ від «___» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Голова науково-методичної ради
біологічного факультету

_____ В.І. Домніч

_____ Н.М.

Притула

Погоджено

з навчально-методичним відділом

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство (шифр і назва)	Кількість кредитів -3	Вибіркова дисципліна (відповідно до ОПП)
		Цикл дисципліни-цикл вільного вибору в межах спеціальності
Спеціальність 205 Лісове господарство (шифр і назва)	Загальна кільк. годин -90	Семестр:
+		1 -й
Освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси (назва)	Змістових модулів -4	Лекції
		14 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський (необхідне обрати)	Кількість поточних контрольних заходів - 8	Лабораторні (о відповідно до навчального плану освітньої програми)
		14 год.
		Самостійна робота
		62 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Раціональне використання мисливських ресурсів» є: отримання студентами теоретичних знань про дичорозведення і звірівництво як галузі мисливського господарства штучного розведення мисливських тварин для відтворення, поповнення мисливської фауни й збереження рідкісних видів дичини і хутрових звірів; про біологічні особливості хутрових звірів, що розводяться для спеціалізованих мисливських господарств, а також набуття практичних навичок при організації дичоферм і звіроферм.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Основними завданнями дисципліни «Раціональне використання мисливських ресурсів» є: набути вмінь впроваджувати сучасні технології розведення дичини та звірів в умовах дичоферм, звіроферм

господарств; навчитися самостійного аналізу і оцінки якості хутра, основних породних груп; усвідомити методи розведення звірів в напіввільних умовах; закріплення теоретичних знань і формування навичок самостійної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- вимоги до організації дичоферм;
- особливості розведення основних об'єктів дичини та хутрових звірів;
- біологічні особливості і розвиток хутрових звірів;
- особливості утримання та годівлі батьківського поголів'я;
- основні напрямки в покращенні продуктивності та підвищенні ефективності дичоферм і звіроферм;
- методи покращення хутрової сировини — основного показника господарської діяльності звіроферм.

вміти:

- складати раціони для різних видів і вікових груп тварин та птахів;
- проводити оцінку якості хутра;
- проводити бонітування поголів'я для племінної роботи;
- проводити адаптаційні заходи по випуску в угіддя штучно вирощених тварин та птахів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи, що забезпечують досягнення результатів навчання та компетентностей
<p>Компетентності: <u>Інтегральна компетентність:</u></p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p><u>Загальні компетентності. Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</u></p> <p>ЗК-1 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати</p>	<p>Методи навчання: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, лекція, реферування наукових праць (у тому числі іноземними мовами), мозковий штурм, самостійна робота з опрацювання професійної термінології та виконання науково-дослідницьких завдань професійного спрямування, евристичний метод, підготовка презентацій, дискусійний метод (диспути; групові дискусії).</p>

<p>моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3 Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-13 Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 1 Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.</p> <p>ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p> <p>ПРН 21 Сучасні джерела одержання наукової та професійної інформації та інформаційні технології; основні програмні засоби зберігання, обробки та аналізу результатів наукової та професійної діяльності.</p>	<p>Контрольні заходи:</p> <p>Поточний контроль:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконання тестових завдань; • перевірка і захист практичних завдань; контрольна роботи із кожної проміжної атестації. <p>Підсумкові контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • захист індивідуального науково-аналітичного та аналітично-розрахункового завдань; <p>складання заліку</p>
---	--

Міждисциплінарні зв'язки.

Для повноцінного засвоєння матеріалу з дисципліни «Рациональне використання мисливських ресурсів» необхідно мати знання щодо особливостей біології та екології тварин. Тому базовими для вивчення дисципліни є, «Біологія мисливських тварин», «Хвороби мисливських тварин», «Зоологія», , «Методи обліку тварин». Дисципліна «Рациональне

використання мисливських ресурсів» є вибірковою дисципліною професійно спрямованих дисциплін, а компетентності сформовані у студентів під час її вивчення в подальшому використовуються також для проходження навчальних, виробничих практик, в подальшій професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Особливості раціонального використання мисливських ресурсів

Тема 1. Особливості розведення фазана, крижня, куріпки

Мета та завдання дисципліни. Основи дичорозведення. Вибір системи розведення для тих чи інших видів. Цілі штучного розведення птахів. Відбір здорових птахів. Випуск молодняка в угіддя. Складання кормових раціонів. Годівля молодняка. Вирощування декоративних форм фазанів, цесарок та іншої дичини. Організація дичоферм. Територія ферми, вимоги до дичоферм. Основні приміщення дичоферми, актуальність створення ферм. Якісна продукція дичоферми.

Змістовний модуль 2. Мисливські тварини як природний ресурс загальнодержавного значення

Тема 2. Вирощування декоративних форм фазанів та цесарок.

Розведення декоративних форм фазанів- королівський фазан, алмазний фазан, сіро-крапчата цесарка, загорська цесарка. Підбір видів і породи для розведення. Як обладнати вольєри. Особливості годівлі батьківського стада та молодняка. Особливості вирощування цесарок. Інкубація та виведення молодняка.

Змістовний модуль 3. Право власності на мисливських тварин та право користування цими тваринами

Тема 3. Технології розведення хутрових звірів

Особливості розведення та вирощування хутрових звірів. Умови утримання й годівлі. Вимоги до звіроферм. Годівля та відбір батьківського поголів'я та молодняка. Нормування поживних речовин у раціонах. Потреба тварин в білках, жирах, вуглеводах, мінеральних речовинах, вітамінах. Тваринні та рослинні корми. Особливості годування хутрових та хижих

звірів. Утримання батьківського поголів'я. Вирощування молодняка, направлене для випуску в мисливськ

Змістовий модуль 4. Державне управління та регулювання у сфері раціонального використання, відтворення та охорони тваринного світу

Тема 4. Методи розведення хутрових звірів

Кліткові, напіввільні та вільні форми розведення. Особливості розведення хутрових. Умови утримання й годівлі. Одержання продукції. Розведення звірів на фермах. Годівля батьківського поголів'я та молодняка. Нормування поживних речовин у раціонах. Потреба тварин в білках, жирах, вуглеводах, мінеральних речовинах, вітамінах. Тваринні та рослинні корми. Особливості годування хутрових та хижих звірів. . Вирощування молодняка
дняку,
направлене для випуску в угіддя.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні Заняття, год		Лабораторні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	4		2		2		11	5	10	15
2	15	2		1		1		13	5	10	15
3	15	2		2		2		13	5	10	15
4	15	4		1		1		11	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	12		6		6		46	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік/екзамен	30								20	20	40
Загалом	90								40	60	100

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	1. Особливості розведення фазана, крижня, куріпки.	...	2
2	2. Вирощування декоративних форм фазанів і цесарок.	...	1
3	3. Технології розведення хутрових звірів.	...	2
4	4. Методи розведення хутрових звірів	...	1
Разом		...	6

6. Теми лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	1. Розрахунок об'ємних показників дичоферми.	...	2
2	2. Складання кормових раціонів.	...	1
3	3. Визначення кількості кормів необхідних для дичоферми протягом року.	...	1
4	4. Оцінка якості інкубаційних яєць.	...	2
Разом			6

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Контрольні питання	1. Дайте характеристик існуючим системам розведення фазана. 2. Вкажіть основні технологічні аспекти утримання молодняка куріпки, качок, фазана.	Демонстрація сформованого мислення; -знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; послідовний, логічний, обґрунтований, безпомилковий виклад матеріалу;	5
	Лабораторна робота	Провести розрахунок об'ємних показників дичоферми для фазана.	Всі завдання лабораторної роботи виконані повністю	10

			без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу;	
Усього за ЗМ 1	2			15
2	Контрольні питання	Підбір видів і породи для розведення. Як обладнати вольєри.	Демонстрація сформованого мислення; -знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; безпомилкові відпов	5
	Лабораторна робота	Вирощування декоративних форм фазанів і цесарок.	Всі завдання лабораторної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання .програмного матеріалу;	10
Усього за ЗМ 2	2			15
	Контрольні питання	Технології розведення хутрових звірів.	Демонстрація сформованого мислення; -знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; безпомилкові відповіді	5
	Лабораторна робота	.Визначення кількості кормів необхідних для дичоферми протягом року.	Всі завдання лабораторної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання .програмного матеріалу;	10
Усього за ЗМ 3				15
	Контрольні питання	Умови утримання й годовлі. Одержання продукції. Розведення	Демонстрація	

		звірів на фермах. Годівля батьківського поголів'я та молодняка. Нормування поживних речовин у раціонах. Потреба тварин в білках, жирах, вуглеводах, мінеральних речовинах, вітамінах. Тваринні та рослинні корми.	сформованого мислення; -знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; безпомилкові відповіді	5
	Лабораторна робота	Особливості розведення та вирощування хутрових звірів. Умови утримання й годівлі. Вимоги до звіроферм.	Всі завдання лабораторної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання	10
Усього за ЗМ 4	2			15
Усього за змістові модулі	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки визначені в залікових питаннях	Демонстрація сформованого мислення; -знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; безпомилкові відповіді	20
	Практичне завдання	Практичне завдання визначене в залікових питаннях	Всі відповіді практичного завдання виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

9. Рекомендована література

Основна література

1. Архипчук В. А. Основи раціонального використання мисливських ресурсів: конспект лекцій. Київ: Наукова думка, 2016. - 186 с.
2. Бондаренко В.Д. Вирощуванню сірих куропаток на дичофермах: конспект лекцій. Київ: Либідь, 2006. 74 с.
3. Бичківський Т.В. Розведення мисливських тварин: консп. лекц. Київ: Аграрна наука, 2009. 212 с.
4. Геращенко М.М. Дичеферми. навч. посіб. Харків: Фокус, 2014. 180 с.
5. Гонтаренко В.Д.. Методичні рекомендації по вирощуванню фазанів: конспект. лекцій. Київ: Либідь, 2016. 74 с.
6. Бевольська М.В. Р Звірівництво: конспект лекцій. Чернівці: Друкарня, 2015. 148 с.
7. Бичківський Т.В. Розведення мисливських тварин: консп. лекц. Київ: Аграрна наука, 2009. 215 с.

Додаткова:

1. Бевольська М.В. Р Звірівництво: конспект лекцій. Чернівці: Друкарня, 2000. 148 с.
2. Волох А.М. Вирощування мисливських тварин: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.-400 с.
3. Дашківська М.В. Звірівництво: навч.. посіб. Львів: Навчальна книга, 2015. 78 с .
- 4.Засуха Т.В. Розведення с.-г. тварин з основами спеціальної зоотехнії: навчальний посібник. Київ: Аграрна наука, 2013. 512 с
- 5.Романівський С.М. Мисливствознавство: конспект лекцій Київ: Либідь,

Інформаційні ресурси:

- 1 Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> 2008.
2. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>. 2015.
3. Книжкова палата України. URL: [http:// www.ukrbook.net](http://www.ukrbook.net) 2014. pdf .
4. Бібліотека Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua/LIBRAR2014.pdf>
- 5 Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> .2015.pdf.